

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirlestari: Krisjan Dahl
Bláðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Búskapar- tiltøk

TEY búskapartiltøk, sum landsstýrið umhugsar at leggja fyrir lögtingið, og sum møguliga longu eru komin fram, tá hetta blað kemur á gøtuna, eru ikki tiltøk, sum nakar fegnast yvir ella sum verða lögð fram eftir fummum.

HETTA eru tiltøk, sum koma at merkjast hjá brúkarunum og hjá vinnuni. Men her er eingin veguruttan um. Búskapurin er ovurupp-hitaður, virksemið er óvanliga sterkt og nýtslan, serstakliga av innflutningsvør-um, er ta seinastu tíðina farin út um alt mark. Alt hetta hóttir ta búskaparlígu javnvág og tann búskaparlíga endurreisingspolitikk, sum samgongan hevur sett sær fyrir at reka.

ORSØKIN til ta truplu búskaparstöðuna er at finna í tí borgarlíga óskili, sum valdaði undir borgarlíga alternativinum. Í fyra ár var einki, sum æt stýring av íløgum og almennum anleggsvirksemi. Partar av almenna og privata virksemi-um fingur loyvi til at ansa sær sjálvum, meðan annað virksemi uttan skilagóðar grundir varð steðgað. Í hesum finna vit høvuðs-orsøkirnar til ta ovurstóra byggivirksemið, sum eyðkennir føroyska samfelagið í dag.

oddagrein

ORSØKIRNAR til ta stóru nýtsluna finna vit ikki bert í tí sterka virkseminum, men tær skulu eisini søkjast í okkara peningaviðurski-um, serstakliga kredittmarknaðinum. Tað ræður nú næstan ruðuleiki á hesum øki. Lánimøguleikarnir til brúkaralán eru óavmarkaðir og stórir partar av vinnulívinum hava framvegis alt ov góðar møguleikar til at smúgvja sær ígjøgnum meskarnar í skattalógnum.

TAÐ ER tí bert ein partur av búskapartrupulleikunum, sum verður taklaður við teimum tiltøkum, sum nú eru komin ella eru um at koma á tingborð. Hesi tiltøk eiga at verða fylgd upp av peningapolitiskum tiltøkum seinni í heyst, eins og effektivt eigur at verða sett inn móti spekulatiónum.

AT ENDA skulu vit bert minna á, at hesi tiltøk ikki eiga at verða sett í verk uttan, at fólk- og avlámispensionistar fáa fulla kompensatiónum fyrir meirlivikostnaðin. Eftir, hvat vit hava frætt, verður talan um munagóð uppskot í so máta og tað fegnast vit yvir.

Føroya Fiskimannafelag um nýggju avreiðingarprísirnar

i skrivi til Føroya Løgting og Føroya Landsstýri dagf. 16. sept. 1986.

Sum kunnugt hevur landsstýrið givið nevndini fyrir ráfiskagrunnin loyvi til at endurskoða ráfiska-prísirnar í úrtíð, og sum tað frættist í útvarpinum kundi nú roknast við eini munandi lækking í ráfiskaprisinum.

Í skrivi til Føroya Landsstýri dagsett tann 26. august heittu vit á landsstýrið um at veita ráfiskagrunninum so mikið av eykajáttan, at tað kundi bera til at halda ráfiskaprisinum óbroyttar.

Sum tað skilst hevur landsstýrið ikki gingið hesi áheitan á móti, og úrslitið av nýggju prísasetingini má so vera hareftir.

Vit skilja ikki hesa stöðuna hjá landsstýrinum og fara vit at loyva okkum at endurtaka tey sjónarmið, sum vit settu fram í okkara fyrra brævi til landsstýrið.

Tað er jú so, at ein av meginorsøkunum fyrir núverandi stöðuna hjá ráfiskagrunninum er tann ótti kongafiskafiskiskap-urin. Hesin er umleið tví-faldaður í mun til somu tíð seinasta ár, og er hetta ein gongd, sum landsstýrið jú beinleiðis hevur elvt til. Hetta er gjørt við beinleiðis at útbyggja flotan á djúpum vatni, og ætlanin er eisini við tiltøkum sum fer at økja um veiðuna av djúpvatnsfiskasløgum enn meira. Men landsstýrið týskist at hava gloymt at hesin setningur tess at

økja um veiðuna á djúpum vatni kostar pening, ið hvussu er enn. Tí samstundis sum veiðan av t.d. kongafiski er økt, hava stórir trupulleikar verið á marknaðinum, sum hevur merkt lægri avrokningarpris og tilsvandandi hægri iskoyti úr ráfiskagrunninum.

Men um hesa síðu av sakini saknar ein eina undirbygda stöðutakan hjá landsstýrinum.

Annars meta vit eina prislækking nú fara at fáa rættiliga álvarslika avleiðingar, sum kunnu fara at gerast kostnaðarmiklar sum frá líður. Tað er jú so, at tað er tann slækasti parturin av árinum, sum er eftir. Og har inntøkur-ur vanliga eru lágar. Og tað visir seg longu nú við galdandi prísnum at vera trupult at fáa fólk. Sum kunnugt er stór kapping um arbeiðsmegina her á landi, og hetta visir seg longu nú. Menn fara ikki til skips uttan so, at teir fáa meira burtur úr enn á landi. Og ein prislækking nú fer ikki at bota um hesa stöðu, tað kann ein og hvør sjálvur meta um. Og vit vita eisini úrslitið, tá fiskimenn ikki stöðast um borð.

Vit kunnu eisini minna á, at flestu prísir í dag eru lægri enn teir vóru t.d. 1. februar 1983 ella fyriskjøtt 4 árum síðan. Ein lækking nú fer sostatt at seta okkum enn longur

aftur í tíðina.

Vit skulu eisini gera vart við, at tey sjónarmið, sum her eru sett fram í samband við ráfiskaprisirnar kunnu eisini gerast galdandi í samband við prísirnar á idnaðarfiski. Her eru prísirnar so lágar, sum menn neyvan kunnu minnst. Og úrtøkan er sjálvsagt har eftir. Og vit vilja gera vart við, at manningin á lodnuskipunum ikki hava fingið nakað sum helst endurgjaldt fyrir, at teirra prisur er fallin við meira enn eini helvt eftir heilt stuttari tíð.

Alt hetta reisir aftur spurningin, hvør ið skulda, tað tað gongur okkara høvuðsvinnu illa. Skulu tað bert vera teir, sum eru umborð, ella er hetta eitt mál, sum viðvík-ir øllum samfelagnum.

Vit vilja mæla til, at spurningurin um ráfiska- og idnaðarprísir verða tiknir upp til nýggja umhugsan bæði av landsstýri og lögtingi. Og at vit fáa eina loysn sum lutvist tryggjar fiskiskamonn-um í minsta lagi somu avreiðingarprísir sum í dag og sum tryggjar monnum á idnaðarfiskiveiðu endurgjaldt fyrir ta prislækking, sum teir hava havt nú eftir stuttari tíð.

Við heilsan
Føroya Fiskimannafelag
Oli Jacobsen

Ikki tjóðveldisflokkinum fyrir at takka

Tá ein lesur 14. September mikudagin 3. sept., so sæst, at Karin Kjelbro roynir at taka sær fjarðar til láns og seta tær í tjóðveldishattin.

Hetta ger hon í samband við, at tað á figgarløgtingslóginu 1987 er tiki in hædd fyrir, at barnferðarloyvi skal leingjast til 24 vikur og at tað somuleiðis eisini er tiki in hædd fyrir at innleika hjá hjúnarfelag ikki kemur at ávirka avlámispensiónina hjá hinum hjúnarfelagnum!

Tjóðveldisflokkurin (Karin K.) skuldi skamma seg í hesum frekleika, tí hvørt mansbarn í Føroyum, sum fylgt hevur bert

eitt lítið sindur við í politikki, veit hvi upp-hæddir nú eru settar av til nevndu endamáli! Hetta hevur so als einki við Tjóðveldisflokkinum at gera! Nei, vit minnst hvør flokkur tað var, sum undir valstríðnum legði serligan dent júst á hesi og onnur familjupolitisk mál! Tað var ið hvussu so er ikki Tjóðveldisflokkurin! Nei, tað var KRFF-flokkurin, sum so eisini gjørdist ein partur av sitandi samgongu.

Hetta við familjupolitikkinum var teim eitt hjartamál og eru nú longu nakrar fruktir at siggja!

At tjóðveldisflokkurin,

sum partur av samgonguni á henda hátt roynir at stjála sær æruna frá teim, ið æran av sonnum tilkemu-ur, sigur ikki so lítið um henda sama tjóðveldisflokk! Hvussu man slíkur flokkur vera at sam-arbeiða við?

Meg, sum havi nær tilknýti til tjóðveldisfólk, skuldi tað ikki undra, at størsta mótstøðan fyrir einum skilagóðum familjupolitikki, júst kom frá Tjóðveldisflokkinum. So mikið hava vit hoyrt frá Karini Kjelbro, tá hon hevur havt slíkt á munni. Livst so spyrst.

Annars var tað áhuga-